

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Ropp Stefan: Konkretnie osiągnięcia

Źródło:

Gospodarka Zachodnia Rok 2 1938 zeszyt 25 strona 270

Artykuł zdigitalizowany i udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.
„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

uwagę społeczeństwa i czynników rządowych na dramat gospodarczy i polityczny, przeżywany przez polskie społeczeństwo polskiego zachodniego pogranicza¹. To też kontynuując rozpoczęte przez nas prace w dalszych zeszytach będziemy zamieszczać obszernie sprawozdania z sytuacji gospodarczej miast i miasteczek pogranicznych w celu stworzenia przyczynków dla gruntownego przepracowania problemu ekonomicznego i politycznego naszego pogranicza zachodniego. Wystąpienia

¹ Nr 9 i 10 „G. Z.” z 1937 r.

nasze uważamy za tym więcej wskazane, że Wielkopolska Rada Gospodarcza oraz Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu postawiły w swym programie to zagadnienie. W pracy tej pragniemy wziąć również udział.

Jak z zamieszczonych na dalszych stronach niniejszego zeszytu artykułach wynika, roczna praca sfer gospodarczych Wielkopolski nacechowana duchem ofensywnym, dała już poważne wyniki. Dlatego też w tym kierunku muszą postępować prace dalsze, które oby nie osłabły zbyt w okresie wakacyjnym.

Z Wielkopolskiej Rady Gospodarczej

W pierwszej dekadzie czerwca odbyła plenarne posiedzenie Wielkopolska Rada Gospodarcza, na którym przedyskutowano plan pracy na najbliższy okres. Zagaił posiedzenie wojewoda poznański Artur Maruszewski, podnosząc założenia, na których Rada bazuje swoje istnienie oraz dotychczasowe jej konkretne osiągnięcia.

Przypominamy, iż Wielkopolska Rada Gospodarcza powstała w 1937 r. jako nadbudowa samorządu gospodarczego, mając na celu ujednolicenie i hierarchizację gospodarczego programu Wielkopolski. Rada składa się z dwóch ciał, a mianowicie plenum Rady, w którym zasiada około 100 członków, reprezentujących finanse, przemysł, handel, rolnictwo, rzemiosło, miasta i spółdzielczość. Prezesem Rady jest senator Adolf Bniński. W skład Prezydium wchodzi: prezes Izby Przemysłowo-Handlowej Kalamajski, prezes Izby Rolniczej Morawski, prezes Izby Rzemieślniczej Zakrzewski, poseł Brunon Sikorski i prof. Ropp. Mniejszym zespołem, wykonującym prace dla Rady i formującym zagadnienia przedkładane plenum, jest Komitet Ścisły, w skład którego wchodzi znawcy poszczególnych zagadnień w liczbie około 20. Przewodniczącym Komitetu Ścisłego jest prof. Ropp, a sekretarzem generalnym wicedyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej p. mgr Kołodziej.

Na pierwszym posiedzeniu inauguracyjnym Rady, w obecności p. wicepremiera Kwiatkowskiego, wytyczono jej cele i ustalono pewien program prac. Odbyte w czerwcu r.b. plenarne zebranie miało na celu wyjaśnienie jak dalece program ten został wykonany i jakie są dalsze zamierzenia Rady na rok następny.

Stefan Ropp

Konkretne osiągnięcia

Zadania Rady zostały określone jak następuje:

- a) zdefiniowanie potrzeb Wielkopolski dla wyrównania zniszczenia kryzysowego.
- b) analiza czynnej roli Wielkopolski w przyszłym przebudowanym organizmie gospodarczym kraju.
- c) bezpośrednie przeobrażenie w strukturze gospodarczej Wielkopolski, celem dostosowania się do polityki gospodarczej stawianej na realizację C. O. P.

Praca w roku 1937/38 nastawiona była na realizację pierwszego zagadnienia, jakim jest organiczna naprawa zła wyrządzonego Wielkopolsce przez kryzys i przeobrażenia struktury handlowej zarówno w kraju jak i w eksporcie. Wynikiem prac Komitetu Ścisłego była publikacja p. t. „Program Inwestycji w Wielkopolsce” w rozmiarze około 200 stron druku, w której traktowano metodę finansowania inwestycji, inwestycje służące do wykorzystania surowców, uzbrojenie fabryk, inwestycje rolnicze, handlowe, oświatowe, miejskie, komunikacyjne, elektryfikacyjne i wodne. Poza tym wysunięto bezpośredni program na sezon 1938, hierarchizując zagadnienia w następującym porządku:

- a) Kanał Gopło — Warta.
- b) Centralne hale targowe w Poznaniu i chłodnia.
- c) Poszukiwania geologiczne w północnych i północno-wschodnich kresach Wielkopolski.
- d) Elektryfikacja.
- e) Szkolnictwo zawodowe techniczne, robotnicze i politechniczne.
- f) Melioracje rolne.

Wszystkie te działy inwestycji, wysunięto nie jako zagadnienia oderwane, lecz jako definitywny program prac na sumę 8 300 000 zł, stanowiących oczywiście ułamek sum potrzebnych na wykonanie tych prac, wystarczających jednakże na ich rozpoczęcie i wykończenie w czteroletnim planie, lub też organiczną realizację w dłuższym okresie czasu. W stosunku do tych zagadnień, wysuniętych

przez Komitet Ścisły Rady, przy poparciu p. Wojewody Poznańskiego i koncentrycznym jednoczesnym ataku wszystkich organizmów gospodarczych, udało się przeforsować sprawę kanału Gopło — Warta, chłodni, poszukiwań geologicznych, elektryfikacji i w pewnym mniejszym rozmiarze szkolnictwa zawodowego. Odlegiem leżały melioracje rolne.

Każda z tych spraw napotyka w dalszym ciągu na szereg trudności, jednakże zostały one z miejsca ruszone i posilkując się energią jednostek, które zwały się z ich realizacją w sposób szczególny, postęp prac wydaje się być zadawalniający.

Niektóre z tych spraw pamiętają jeszcze czasy zaboreze jak kanał Gopło — Warta, chłodnia i poszukiwania geologiczne, a także elektryfikacja. Wszystkie one były wentylowane w latach pomyślności gospodarczej w 1927/28 r., jednakże jedynie zespolony wysiłek ze wszystkich stron spowodował, iż przezwyciężono najsilniejsze opory i zagadnienia te są wreszcie istotnie realizowane.

W metodzie inwestycji podanych w publikacji Rady wyliczono, iż roczna inwestycja 21 milionów zł, użyta na rentowne inwestycje w Wielkopolsce, zatrudni przyrost naturalny naszej dzielnicy. Z tego ea. 12 milionów zł stanowiłoby kapitalizację prywatną w Wielkopolsce, a 9 000 000 zł kapitalizację przymusową oraz ta, jaka leży w dyspozycji państwowej, tj. P. K. O., bankach państwowych i ubezpieczeniach. Jeśli przyjmiemy, że dyspozycja państwowa zwróci większość tych 9 milionów zł na inwestycje pośrednio rentowne, to trzeba ustalić, że całość przyrostu prywatnego, lub dyspozycji banków prywatnych powinny iść na inwestycje bezpośrednio rentowne. Jest to dezyderat, bez wykonania którego bezrobocie w Wielkopolsce, pomimo ożywienia gospodarczego i rentownych cen rolnych, będzie wzrastało.

W związku z tym przystępuje Komitet Ścisły obecnie do analizy czynnej roli Wielkopolski w przyszłej strukturze gospodarczej kraju. Pragniemy poświęcić uwagę przebudowie gospodarczej Wielkopolski i analizie wartości gospodarczych, jakie wniesie do nowej Polski, jaka w oczach naszych powstaje.